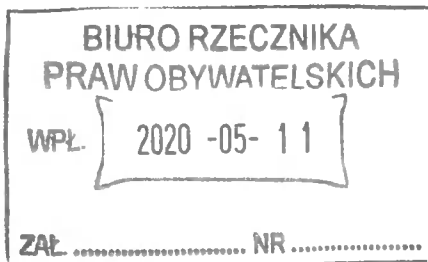

Warszawa, 28 kwietnia 2020 r.

Prezes
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

991800/070 - 9/2020/A

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
ALEJA SOLIDARNOŚCI 77
00 – 090 WARSZAWA

Dotyczy: pisma z 15 kwietnia 2020 r., znak: BPK.7064.3.2020

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na wskazane pismo, uprzejmie proszę o przyjęcie wyjaśnień odnoszących się do kwestii pozostających we właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Potwierdzamy, że w okresie od 16 marca do 8 maja 2020 r. badania bezpośrednie zaplanowane do przeprowadzenia przez lekarzy orzeczników i komisje lekarskie ZUS zostały odwołane, w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego, a następnie stanem epidemii, w trosce o bezpieczeństwo osób skierowanych na te badania.

Lekarze orzekający w ZUS nie zaprzestali rozpatrywania spraw. We wskazanym okresie zmieniliśmy organizację pracy w ten sposób, że lekarze orzecznicy i komisje lekarskie wydają orzeczenia na podstawie zgromadzonej dokumentacji medycznej – jeśli jest ona wystarczająca do wydania orzeczenia. W sprawach, które wymagają przeprowadzenia bezpośredniego badania przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską o nowym terminie badania osoby ubezpieczone zostaną powiadomione przez oddział ZUS, który prowadzi postępowanie w sprawie, niezwłocznie po przywróceniu możliwości wykonywania tych badań.

W najbliższym czasie, tj. od 11 maja 2020 r. zaplanowaliśmy przywrócenie realizacji badań bezpośrednich przez lekarzy orzekających w ZUS (etapowo), z zachowaniem środków ostrożności dostosowanych do aktualnej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej, w korelacji z regulacjami prawnymi i zaleceniami rządowymi.

Mając na uwadze sytuację związaną ze stanem epidemii na mocy zmienionych¹ przepisów prawa:

- orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika albo komisję lekarską o niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, którego ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu, zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu jego ważności – o ile przed upływem terminu ważności tego orzeczenia został złożony wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres,
- na analogicznych zasadach zachowują ważność orzeczenia lekarza orzecznika albo komisji lekarskiej ustalające okoliczności uzasadniające przyznanie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, wydane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa², zwanej dalej „ustawą zasiłkową”, jednak nie dłużej niż przez okres, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zasiłkowej, tj. 12 miesięcy, w przypadku złożenia wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia;
- przedłużeniu o 3 miesiące ulega także ważność orzeczeń, których termin ważności upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed 31 marca 2020 r., w tym również przed dniem ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, tj. przed 14 marca 2020 r.), jeśli wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres został złożony przed

---

¹ art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz. U. z 2020 r., poz. 568; art. 15 zc ustawy z dnia 2 marca 2020 r., zwanej dalej „ustawą z 2 marca 2020 r. o zwalczaniu COVID-19”;

² Dz.U. z 2019 r. poz. 645, z późn. zm.;

upływem terminu ważności tego orzeczenia i nowe orzeczenie nie zostało wydane przed dniem wejścia w życie ustawy.

Prawo do świadczeń uzależnionych od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji ulega wydłużeniu do końca miesiąca kalendarzowego, w którym upływie wydłużony termin ważności tego orzeczenia³. W odpowiednio wydłużonym okresie uprawnień do świadczenia będzie więc kontynuowana jego wypłata. Zasada wydłużenia prawa do świadczenia ma zastosowanie również do tych świadczeń, w których termin ważności orzeczenia upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy z 31 marca 2020 r., w tym również przed dniem ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego (tj. przed 14 marca 2020 r.)⁴.

Przyjęto również, że Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, określić dłuższe okresy ważności orzeczeń, niż wskazane wyżej, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane⁵. W przypadku dokonania takiego wydłużenia, odpowiedniemu wydłużeniu ulegnie również prawo do świadczenia.

Wskazane wyżej regulacje nie odnoszą się do osób, które z wnioskiem o świadczenie wystąpiły po raz pierwszy, ponieważ w tym przypadku nie ma orzeczenia potwierdzającego niezdolność do pracy lub niezdolność do samodzielnej egzystencji, którego ważność mogłaby zostać przedłużona. Sprawy tych osób są traktowane przez nas priorytetowo i ze szczególną uwagą. W każdym przypadku gdy istnieje możliwość wydania orzeczenia na podstawie zgromadzonej dokumentacji – takie orzeczenie jest wydawane. Jeśli dla dokonania ustaleń orzeczniczych istnieje konieczność przeprowadzenia badania bezpośredniego przez lekarza orzecznika, komisję lekarską lub konsultanta ZUS (dotyczy to spraw, w których konieczne jest wydanie opinii specjalistycznej) po przywróceniu możliwości realizacji badań bezpośrednich w ZUS, osoby te w pierwszej kolejności będą

---

³ art. 15zc ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o zwalczaniu COVID-19;

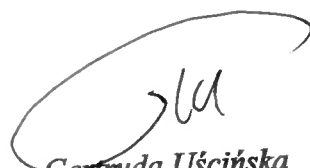
⁴ art. 15zc ust. 5 ustawy z 2 marca 2020 r. o zwalczaniu COVID-19;

⁵ art. 15 zc ust. 8 ustawy z 2 marca 2020 r. o zwalczaniu COVID-19;

indywidualnie zawiadamiane o terminie badania, tak aby ich wnioski o świadczenie mogły zostać rozpatrzone w możliwie najkrótszym terminie.

Zapewniam Pana Rzecznika, że monitorujemy na bieżąco sytuację związaną ze stanem epidemii i podejmujemy wszelkie możliwe doraźne rozwiązania w organizacji pracy lekarzy orzekających w ZUS, uzasadnione aktualnym stanem w tym zakresie, tak aby zapewnić realizację zadań związanych z wydawaniem orzeczeń i przyznawaniem świadczeń z tytułu niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Z wyrazami szacunku

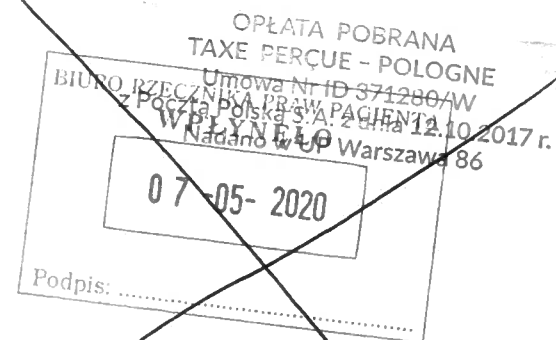

Gertruda Uścińska

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
ul. Szamocka 3, 5, 01-748 Warszawa

991800/070-3/2020/A

NIE DOKŁĄCZY
BIURA RZECZNIKA
PRAW PACJENTA

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta

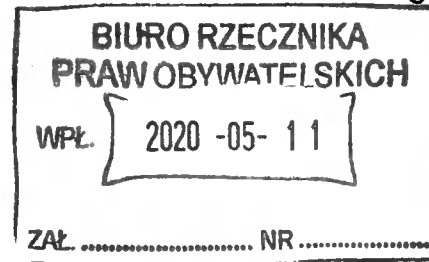
BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA
MŁYNARSKA 46
01-171 WARSZAWA

LYMONA 2 POWIĄ POLSKA

ID 437247/W

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
01-171 Warszawa, ul. Chałubińskiego 4B
NIP 525-22-26-025

STANISŁAW TROCIUK
ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH

POLECONY

AL. SOLIDARNOŚCI 77
00-080 WARSZAWA

R

(00)759007734257861007

2019